יט א מיי' פי"ח מהל' שבת הלכה ח:
כ ב מיי' פי"ז מהלכות כלים הלכה כ:
כא ג מיי' פ"ב מהל' שביתת עשור הל' ח סמג לאוין סט טוש"ע א"ח סי' תריב סעיף ח:
[נכרכות מה: ליתא גם בילקוט ליתא]
כב ד מיי' פי"ח מהל' מקוואות הלכה יב סמג עשין רמח טוש"ע י"ד סי' קלח סעיף ח:
[ע"ל ורחץ במים את ט"ו]
כג ה מיי' פי"ד שם הל' ח סמג שם טוש"ע שם סי' רח סעיף ח:
כד ו מיי' פ"ב שם הלכה טו סמג שם טוש"ע י"ד סי' קלח סעיף ה:
כה ז מיי' פ"ח שם הלכה יב סמג שם טוש"ע שם סעיף ח:
כו ח מיי' פי"ז מהל' שבת הל' טז טוש"ע א"ח סי' שסג סעיף ט:

רבינו חננאל

היה גבוה מכ' אמה וכא לטעמו מסעמו בגבוה עד שישמיענו בכ'. ברחבו בכמה מסעמו רב יוסף אמר מפח כלומר שיעור רחב הקורה. לימא כהא פליגי אביי ורב יוסף. רב יוסף אמר מפח [קסבר] מותר לו להשתמש תחת הקורה שנמצא משתמש במקום שרוא עשרים אביי אמר ר' מפחים [קסבר] שאסור לו להשתמש מן המבוי תחת הקורה שתחת הקורה כלתוך דמי ומן הקורה ולמעלה הסבוי [מותר] לפיכך וכא למעט התלל ע"כ הגבהת הקרקע השאלה: בכמה צריך למשוך אותו הגבהה לתוך המבוי: תשובה מח' רב יוסף ואביי:

רב נסים גאון

ולא פת שעורים וכו': כי אתאי הלכתא לגזר וללבוד ולדחופן עקומה (אבל) לגזר זה. כמו שאמרו בו המסכתא ובמסכת סוכה גזר אוסק מחיצתא גזר אחת מחיצתא ולבוד זהו שאמרו כל מחיות מג' ללבוד דמי ודחופן עקומה מפורשת בפרק א' מסוכה (דף יז) בית שמאי אומרים ומיכן על גביו אם יש בין הבוהל ולמיכך ד' אמות פסולה שאם יהיה הריוחק שביניהן פחות מד' אמות כשרה כי נידון זה הבוהל של בית כאילו הוא מסוך לשיכוך וראוין כאילו הוא דופן עקומה אלא ולולי מלכתא נאמרה מחמת וכוי מוקמי' ליה לגבר לכי אינמרין קרא לשמרו ולי לא מלכתא ה"מ כולו קמ"ל אלכתא לדחופן בין לשמרו בין לגמרו [ה"ר]

מבנה

"כי אתאי הלכתא..."

מבנה

◇ ה' הגיות אחר חולקים "לאמן דאמר"

שבת קב. סוכה ו. נכרכות מה. לקמן כ"ה. כלים פי"ח פ"ח

[נכרכות מה: ליתא גם בילקוט ליתא]

תת נושא: חציצה: א- קשרים בשער ב- לכלוך

מבנה

"כי אתאי הלכתא..."

[לקמן יד:] [לא. יומא לא. מגילה יא. סנהדרין קפ. [סוכה ו. כ"ז סב. ע"ש]

[סוכה ו. ע"ש נדה סו.]

סוכה ו. פ"ש

סוכה ו: נדה סו: יבמות עח.

חציצה

רובו	מיעוטו
מקפיד הלל"מ	גזרו
אינו מקפיד	גזרו	אינו חוצץ

[שבת יח: כילס ג. וש"נ]

[שבת נב. סוכה ה.]

[סנהד' ה:ו' כלים פי"ח פ"ח מגמות ט]

הגהות הב"ח

(א) גמ' נמ' לא גזרינא אלא לגזרי יהודה: (ב) תוס' ד"ה שיעורן וכו' ניקב כמוליא זיא וסתמו וחזר וניקב כמוליא זיא וסתמו עד שהשלימו: ר"ה שותר וכו' ולא רצה לפרש: (ג) ר"ש שותר ל"ל: נ"ב פ"ל כסף ד"ה י"ב:

גרוגרת · היא תאנה יבשה וכה שיעורו כל אוכל אחד לענין הלנת שבת דתנן (שבת ד' עו:) המוליא אוכלין בגרוגרת: בעל הבית חם על כליו ואם ניקב כמוליא זיא מלגיטו לתצוזים כרמוים לפיכך אם נימסת ומיקב עדיין ממא עד שינקב כמוליא רמון והייט תורה אור שיעורן כרמוים אבל כלי אומן המומד לימכר מהור בנקב קטן: **רוב שיעוריה בזיפים** · אכילת חלב ודם (ד) וטומר ופיגול וממא ובגילה ובהמה ממאה, ובשר המת להאכיל, ומגע נבילות: כל דבש האמור בתורה דבש תמרים וכדאמר התם (נכרים פ"ח מ"ג) אין מביאין בכורים כי אם מז' המינין ולא מתמרים שבהרים ולא מפירות שבמעמקים אלמא פשיטא ליה לתנא דתמרים מז' המינין דהייט דבש: **במים·במי מקוה** · המטנסין מטמא ואמ"ג דלמא חיים מדלא כתיב חיים: **כל בשרו** · מטמא כל בשרו כאחד: **נשפרו** · שנתפסל בו תלינה: **וכדרבנן** · דאמר רבה תלינה פוסלת בטיהור: **נימא אפס קשורים מונגא** · דמלי להדוקה שפיר ואין המים נכנסין בקשר: **אגא לינן מונגות** · דלא מיהדקי שפיר ומייתי בהו מים: **דבר פורש** · הלכה למשה מסיני בתורה שבעל פה: **רובו** · רוב **שפרו** שאם יש בו דבר האוכל כגון דם יבש ודיו ומים יבש וחפה יבש לא שקשור רובו אחת אחת: **ומקפיד עליו** · שמלטער על ליכלוך זה שברגלו: **ומעיטו מקפיד עליו** · הוי כגופו ואמ"ג דהוי ברובו לא חיין: **וגזרו על רובו אעיטו מקפיד** · הואיל והוי רוב ודמי במקצת לתלינה דאוריתא: **ואל מיעוטו אמקפיד** · הואיל ודמי ליה בהקפדה וגזרו ולא הלכה למשה מסיני הוא אלא גזירה מדרבנן, ורובו המקפיד לחודיה הוא דהוה הלכה למשה מסיני: **ולינגזור נמי אל מיעוטו אעיטו מקפיד עליו אמשום מיעוטו אמקפיד** · דדמי להדדי דהאי מיעוטו והאי מיעוטו: **אי נמי** · ניגזור בו משום רובו שאינו מקפיד דדמי להדדי דהאי אינו מקפיד והאי אינו מקפיד: **אינ מיעוטו אמקפיד** · אינו מקפיד ולא מיעוטו: **אי נמי** · ניגזור בו משום רובו שאינו מקפיד דדמי להדדי דהאי אינו מקפיד והאי אינו מקפיד: **אינ נמי גזירה** · משום רובו המקפיד דאמר: **מרגן אמפס וכפורת אמפס** · מרגן גובהו תשעה טפחים דכתיב (שמות כה) ואמה והאי קומתו וכפורת טפח הרי עשרה וכתיב "ודבריתי אתך מעל הכפורת" ותניא בפ"ק דסוכה (ד' ה') רבי יוסי אומר לעולם לא ירדה שכינה למטה מעשרה דכתיב "השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם" ולמטה מעשרה מטפחים תניא דכתיב "ודבריתי אתך מעל הכפורת" אלמא עשרה הוי מחילה דלמעלה מעשרה לא תניא רשות מחיריתי: **אמפס בגין** · כגון אמות הקרשים והריעות: **בגמפס כם המפס** · דהשתא לא נפקא ליה מאמרן מידי, דלר' יהודה לא הוי אמרן בהדי כפורת אלא שמונה טפחים ומחלה: **בגינונים** · בלתמה בת ו' ביטנים לכל אדם ויש גדולה ממנה כדאמר בכילד טולין (פסחים פו·) שתי אמות היו בשוקן הבירה אחת יתירה על של משה חלי אגבא ואחת יתירה עליה חלי אגבא כמלאה יתירה מל של משה אגבא: **לגוד** · דאמרי' בכמה דוכתי גוד אחית גוד אסיק ופחות מג' כלבוד ולשון לבוד כמו סגיף דבר קלר שהוסיפו עליו והאריכוהו: **ובא לטעמו** · לעשות בין אמבא לו עפר תחת הקורה בארץ למעמו גובה החלל: **כמה מעמו** · משמע כמה יגביה הקרקע: **כמה דצריך ליה** · מד אלא יהא החלל יותר על עשרים: **בשבו** · אל מיעוט הרחיבו לתוך תוכך המבוי כמה: **מעמ** · כנגד רחבה של קורה ותחתיה: **מאן דאמר מעמ קסבר מותר להשתמש מתחת הקורה** · דאמר חזרו החיצון יורד וסותם כדמשמע לקמן (ד' ח:) והלכך כיון דשיעור עשרים אמה משום היכר הוא הרי יש היכר לעומד על אותו מעמ שנגבה תחת הקורה: ומאן דאמר דטולי עלמא קורה משום היכירא משמע דעד השתא לא הוי לטולי

רלשונה עד שיעמה רביעים *) והא דתקינן שכר שכר דכתיב גבי שכר רביעים הכין מה להלן רביעים לף כאן רביעים חזרו לומר לא יאכל ולא ישתה מה אכילה בכזית אף שתיה בכזית משמע דאכילה לטולי עלמא בכזית וגרלה לרביע אם דגרסינן בשמעתין גפן כדי כזית יין לנזיר וקשה לפירוש רביע אם כך יכול לשער במים כמו ביין במקום שיש זית אגורי ישים עלין ולולבין אם יפיל שיעור עלין ולולבין שאכל כשיעור שיפיל הזית הן מים הן יין חייב ולא בשתיה אחירי לחייבו אם שתה כשיעור מה שמפיל זית אגורי מן היין דמשערין ביין שהוא דבר מועט ולא במים פשיטא כיון דשתה יין שלא יפעור אלא ביין ומה גריך קרא וגם לפ"ה קשה מלי נפקא מינה ולי גרלה דלפ"ה לא קשה אלא דרביעית של תורה הוא לאכעיים על אכעיים כדרבי פסחים (ד' קפ·) והו מה שמפיל בילה ומהלה מן המים לפי תשבון דמ' סאה דמקוה והשתא משערינן מלין ולולבין שאכל כשיעור שיפיל מן היין כלי מלא אכעיים על אכעיים שהוא שיעור גדול ולא משערינן כשיעור שיפיל מן המים שהוא דבר מועט · ע"כ הגה"ה: **כל** כלי בעלי בתים שיעורן כרמוים · גבי כלי מן מתניית במסכת כלים פרק י"ז (מ"ח) אבל גבי כלי חרס תנן בפ"ג (מ"ח) דכלים המעשיים לאוכלים שיעורן כזית והא דאמר בסוף המלגיע (שבת ד' לה:) ממם מדות בכלי חרס ניקב כמוליא זית וכו' ועדיין כלי הוא לקבל בו רמוים הייט היכא דייחדו לרמוים

אבל סתמא הוי כמוליא זית:

שיעורן כרמוים · בפרק י"ז במסכת כלים (מ"ד) תנן הרמוים שאמרו ג' אחוזים זה בזה משמע דשיעורן בג' רמוים וקשה דבפרק המלגיע (שבת ד' לה·) אמר ניקב כמוליא רמון מהור משמע רמון אחד ולקמן פ"ב (ד' כד·) בעי חזקיה ניקב כמוליא זית וסתמו וחזר וניקב (ג) עד שהשלימו למוליא רמון מהו ולא קאמר ניקב כמוליא רמון וסתמו וחזר וניקב כמוליא רמון עד שהשלימו לג' רמוים מהו וי"ל דג' אחוזים לא שילאו ביחד אלא זה אחר זה ולריך נקב רחב להוליא ג' בזה אחר זה ומחר ממה שהיה האחד לבד לא נמי ג' אחוזים פירוש שגדילים ג' ביחד והם רמוים ביטנים ולא מאותן שגדילין אחד לא ב' יחד שהם גדולים ולא מאותן שגדילין ד' לא ה' ביחד שהם קטנים ולעולם רמון אחד לבד קאמר:

הילכתא · ניגנו ואסמכינהו רבנן אקראי · בפרק בתרא דיומא (ד' פ·) א"ר יוחנן שיעורין ומוכנין הלכה למשה מסיני והיה כתוב בספרים שיעורין מכתב כתיבי אימא מסיני ולא גרסי' הכי דהא מסקינן הכא דאסמכינהו ניגנו ועוד דלא הוה מסני מידי אלא גרסינן מוכנין מכתב כתיבי אימא וכו': **דבר** תורה רובו ומקפיד עליו חולן · פי' בקונטרס בשפרו משמע אבל בשרו אפילו מיעוטו שאינו מקפיד חולן וקשה לר"ת דבפרק הערל (יבמות ד' עח· ושם) אמרינן גבריה מעוברת שנתגיירה אין בנה גרך מבילה וקאמר אילימא משום דר' יאמר הא אמר רב דהגה לא שנו אלא רובו אבל בגרו חולן ואם מבא הוא אינו חולן ועוד אי בשפרו דווקא אם כן כשנאמר הלכה למשה מסיני הולרך לומר שפרו רובו ומקפיד עליו חולן אם כן שפרו הוי הלכה למשה מסיני ואמאי לגרך קרא לשפרו* וכי האי גוונא פריך בכמה דוכתי:

מותר להשתמש תחת הקורה · פירש בקונטרס דקסבר חולן החיצון יורד וסותם ומאן דאסר סבר חולן הפנימי יורד וסותם ולא רלה לפרש (ג) דאמר סבר היכירא לבני רשות הרבים ומר סבר היכירא לבני מבוי משום דקאמר בתר הכי ואיבעיא אימא שיעמה מידי דמשתבר ונכנס מלא הוא נפשות. וכן נתוס' סוכה ו. סד"ה גמן וכו' ליתא על נכון]

*) [בירושלמי דגזיר פ"ו ליתא נוסח"ל דהוין דרשין שכר מה שכר שנאמר להלן רביעים לף כאן רביעים ופי' נעל קרבן העדה להלן רביעית בשיתה כמקדש רביעית דמעי' שיעמה מידי דמשתבר ונכנס מלא הוא נפשות. וכן נתוס' סוכה ו. סד"ה גמן וכו' ליתא על נכון]